

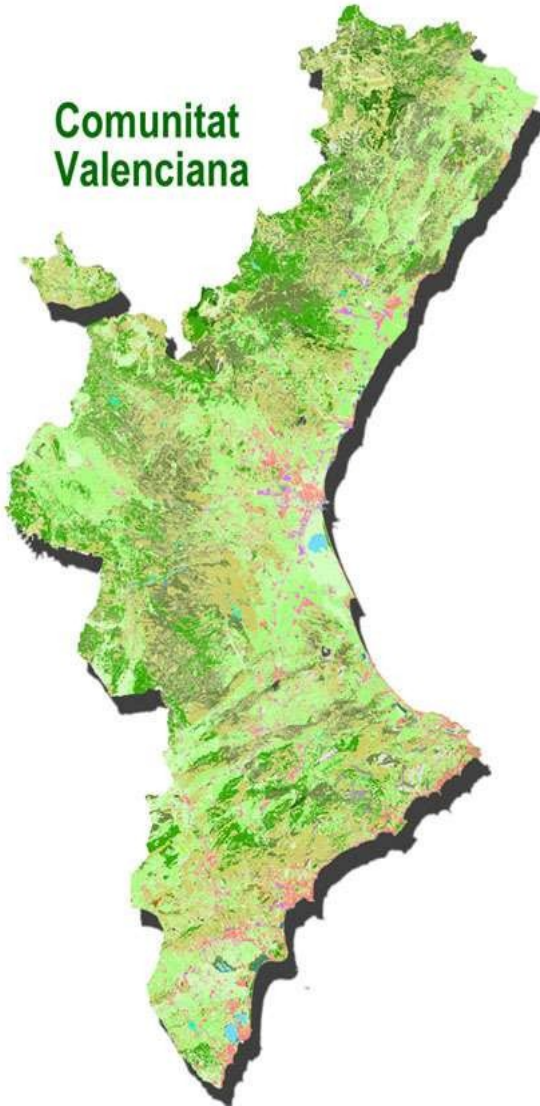
**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria de Agricultura,
Desarrollo Rural, Emergencia
Climática y Transición Ecológica

SOTSSECRETARIA

INFORME MENSUAL DE CONJUNTURA AGRÀRIA I SEGUIMENT DE LA SEQUERA COMUNITAT VALENCIANA

**Comunitat
Valenciana**

GENER 2023

Mandarina híbrida tang gold. Font: OCA La Plana Baixa

**SERVEI DE DOCUMENTACIÓ, PUBLICACIONS I
ESTADÍSTICA DEPARTAMENTAL**

ÍNDEX

1. RESUM.....	4
2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS.....	6
2.1. TEMPERATURES I PRECIPITACIONS.....	6
2.2. RESERVA D'HUMITAT DEL SÒL.....	9
2.3. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARDITZAT (Índex de sequera).....	10
3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I ELS RECURSOS CIRCULANTS.....	11
3.1. RESUM.....	11
3.2. XÚQUER.....	12
3.3. SEGURA.....	14
3.4. TRANSVASAMENT TAJO-SEGURA.....	15
4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS.....	17
5. ESTAT DELS CULTIUS.....	20
5.1. CEREALS DE GRA.....	20
Cereals d'hivern.....	20
Cereals d'estiu.....	20
Arròs.....	20
Dacsa.....	20
5.2. TUBERCLES.....	21
Moniato.....	21
Xufa.....	21
Creïlla.....	21
5.3. INDUSTRIALS.....	21
Aromàtiques.....	21
5.4. FARRATGERES.....	21
Alfals.....	21
5.5. HORTALISSES.....	22
Bledes.....	22
Carxofa.....	22
Api verd.....	22
Albergínia.....	23
Bròcoli.....	23
Carabasseta.....	23
Carabassa.....	23
Ceba.....	23
Col de cabdell.....	24
Coliflor.....	24
Escarola.....	24
Espàrrecs.....	24
Espinacs.....	24

Pésols.....	25
Faves.....	25
Encisam.....	25
Meló.....	25
Nap, napicol i xirivia.....	25
Cogombre.....	26
Pimentó.....	26
Tomaca.....	26
Carlota.....	26
5.6. CÍTRICS.....	26
Mandariner.....	26
Taronger.....	27
Llimera.....	27
Pomelo.....	27
5.7. FRUITERS.....	27
Fruiters de llavor.....	27
Fruiters de pinyol.....	28
Altres fruiters.....	28
Alvocater.....	28
Caquier.....	29
Magraner.....	29
5.8. FRUITA SECA.....	29
Ametler.....	29
Avellaner.....	30
Anouer.....	30
5.9. GARROFERA.....	30
5.10. VINYA.....	30
Raïm de taula.....	30
Raïm de vinificació.....	31
Vivers de vinya.....	31
5.11. OLIVAR.....	31
5.12 SITUACIÓ DE LES PASTURES (NDVI).....	32

1. RESUM

El mes de gener de 2023 va resultar tèrmicament **normal** a la Comunitat Valenciana, segons AEMET, amb una temperatura mitjana de 8,1 °C que va igualar la del període de referència 1991-2020. No obstant això, va ser un mes amb grans contrastos tèrmics entre la primera meitat que va ser **extremadament càlida** i la segona meitat que va resultar **molt freda** i entre els dies i les nits. Les nits de gener van ser 0,6 °C més fredes del que és normal, mentre que els dies van ser 0,6 °C més càlids. Quant a les precipitacions, l'acumulat mensual va ser de tan sols 6,0 l/m², un 87% inferior a la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (43,6 l/m²) i, globalment, el mes es va qualificar de **molt sec**.

Respecte a la humitat **del sol**, a la fi de gener, el percentatge d'humitat, en les capes superficials, es va situar per damunt del 60 % en una xicoteta zona situada el nord de la Marina Alta i sud de la Safor. La resta del territori es va trobar majoritàriament per davall del 10 %. Quant a la reserva en les capes profundes, aquesta va estar entre el 40 % i el 80 % en la major part de la província de Castelló. En litoral de la província de València es va situar entre el 40 % i el 60 %, mentre que en zones de l'interior es van observar valors entre el 20 % i el 40 %. D'altra banda, al nord de la província d'Alacant es van apreciar percentatges d'humitat entre el 40 % i el 98 %. En la resta de la província la humitat en capes profundes es va situar per davall del 40 %.

Pel que fa a la **reserva hídrica**, a la fi de gener havia augmentat el volum embassat respecte al mes anterior en la conca del Xúquer, en la conca del Segura i en el subsistema Entrepeñas-Buendía.

En relació amb l'**estat dels cultius**, en els **cereals d'hivern** en algunes zones es va observar la nascència i, fins i tot, el desenvolupament de les primeres fulles, mentre que en unes altres van prosseguir les sèmbrs. Respecte als **cereals d'estiu**, en el cultiu de l'arròs els camps van romandre inundats durant una part del mes i es van realitzar labors de fangueig.

Les altes temperatures dels primers dies del mes van provocar l'acceleració dels cicles d'algunes **hortalisses** com la carxofa, el bròcoli o la coliflor, i se'n va avançar la seua recollida. No obstant això, la baixada de temperatura de la segona quinzena va provocar l'alentiment del desenvolupament dels cultius i va disminuir la quantitat d'hortalisses aptes per a la recol·lecció i en alguns cultius com la carxofa es van produir danys puntuals.

Pel que fa als **cítrics**, durant el mes de gener va continuar la recollida de varietats de clementines com *hernandina* i *sando*, i de la mandarina híbrida *ortanique*. Va començar amb antelació respecte d'altres campanyes la de la collita de *nadorcott* i *tang gold*. Va concloure la campanya de la taronja *navelina* i es va iniciar de la taronja *nàvel lane late*. A la província d'Alacant, es van collir la llima *fina* i el pomelo *roig*.

Pel que fa als **fruiters**, el caquier va estar en repòs vegetatiu d'hivern i es va collir l'alvocat *hass*. Amb la majoria dels fruiters en parada vegetativa es van generalitzar les labors de poda, els

tractaments d'hivern, les aportacions de matèria orgànica, l'adobament i l'eliminació d'arbres morts per a replantació a la primavera, entre altres.

L'**ametler** es trobava majoritàriament en parada hivernal. Es van generalitzar les tasques de poda, empeltat, conreu, femat i reposició d'arbres. En zones precoces es va apreciar l'inici de la floració en alguns arbres.

La vinya de **vinificació** va continuar la parada hivernal i van prosseguir les labors de poda.

En l'olivera va finalitzar la campanya que es va caracteritzar per una collita molt escassa. Els arbres estaven en parada hivernal.

2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS

2.1. TEMPERATURES I PRECIPITACIONS

El mes de gener de 2023 va ser tèrmicament *normal* i pluviomètricament molt sec a la Comunitat Valenciana, segons AEMET. La temperatura mitjana, 8,1 °C , va igualar la de la climatologia de referència i la precipitació mitjana acumulada, amb 6,0 l/m², va ser un 87 % inferior a la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (43,6 l/m²).

En comparar les dades amb les proporcionades per la xarxa SIAR de l'IVIA, les estacions del qual es troben més pròximes a la costa, s'observa que la temperatura mitjana registrada va arribar als 9,4 °C (1,3 °C superior als registres d'AEMET), i la precipitació mitjana va ser de 5,3 l/m², lleugerament inferior a la de l'agència estatal.

GENER 2023	T. mitjana mín. °C	T. mitjana mit. °C	T. mitjana màx. °C	Precipitació mitjana (l/m ²)
ALACANT	4,1	9,7	16,3	9,5
CASTELLÓ	3,9	9,4	16,1	1,4
VALÈNCIA	3,4	9,3	16,0	4,9
C. VALENCIANA	3,7	9,4	16,1	5,3

Font: Xarxa SIAR i elaboració pròpia

Segons les dades de la xarxa SIAR, la temperatura mitjana de gener de 2023 va arribar als 9,4 °C , 0,4 °C menor que la mitjana del període 2008-2022 (9,8 °C). D'altra banda, la mitjana de les mínimes va ser de 3,7 °C, 0,8 °C per davall de la mitjana del període 2008-2022 (4,5 °C). Respecte a la temperatura màxima, la mitjana es va situar en 16,1 °C que és 0,3 °C superior a la del període de referència (15,8 °C).

Tèrmicament, gener va tindre dues parts ben diferents, fins al dia 17 el caràcter va ser *extremadament càlid*, amb una mitjana que va superar en 2,4 °C la mitjana normal, i des del 18 i fins a final de mes el caràcter va ser *molt fred*, amb una mitjana 2,9 °C més baixa que la del període de referència.

També va haver-hi una diferència notable entre les temperatures diürnes i les nocturnes. Com el mes va ser *molt sec*, van predominar els cels rasos. En aquest sentit, el nombre d'hores de sol del mes de gener va ser quasi un 20 % superior a la mitjana normal i va ser el mes de gener més assolellat dels últims 8 anys. Aquesta gran insolació va donar lloc al fet que durant dia les temperatures foren tan anormalment fredes com a la nit.

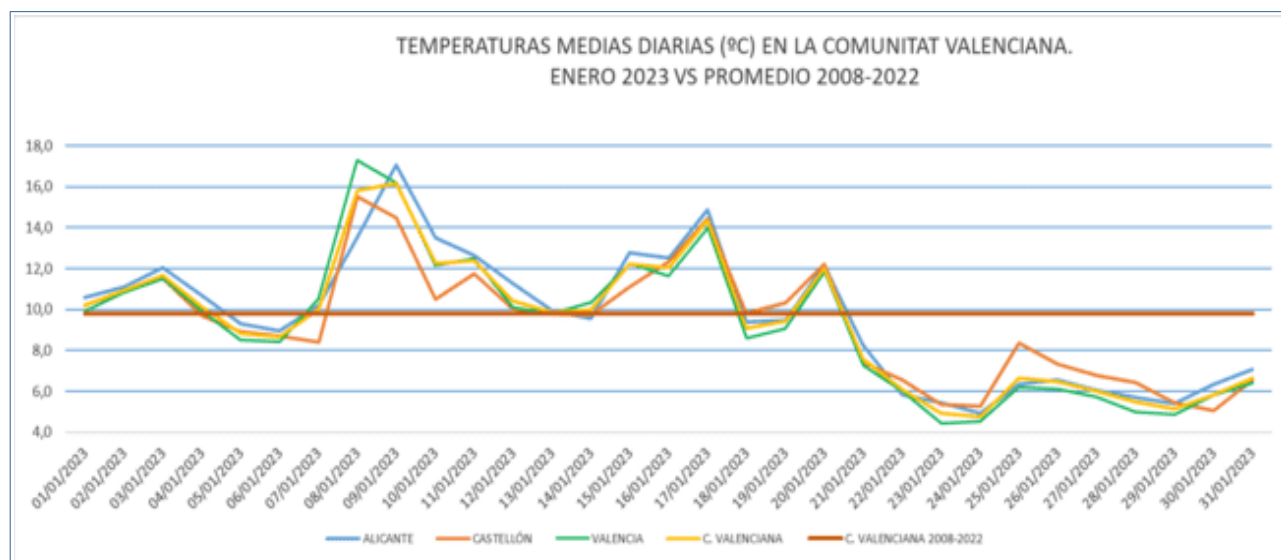

Excepte durant els temporals de vent del 16 al 21, la resta del mes el vent va ser fluix, la qual cosa també va afavorir el refredament per irradiació nocturna i que les nits de gener foren 0,6 °C més fredes del normal, mentre que els dies van ser 0,6 °C més càlids.

En definitiva, el mes de gener va ser un mes de grans contrastos entre la primera meitat i la segona meitat, i entre els dies i les nits. No obstant això, en fer la mitjana amb totes les dades, la temperatura mitjana del mes va resultar igual a la de la mitjana normal.

Les temperatures més baixes es van donar durant l'última desena del mes. Es van registrar -10,0 °C el dia 24 en el pic Esparver, a la Puebla de San Miguel; -9,0 °C el dia 22 a Fontanars dels Alforins; -8,6 °C el dia 30 a Ademuz i -8,5 °C aquest mateix dia a Vilafranca. Els valors més alts es van donar els dies 8 i 9 amb 23,6 °C registrats a Xàtiva.

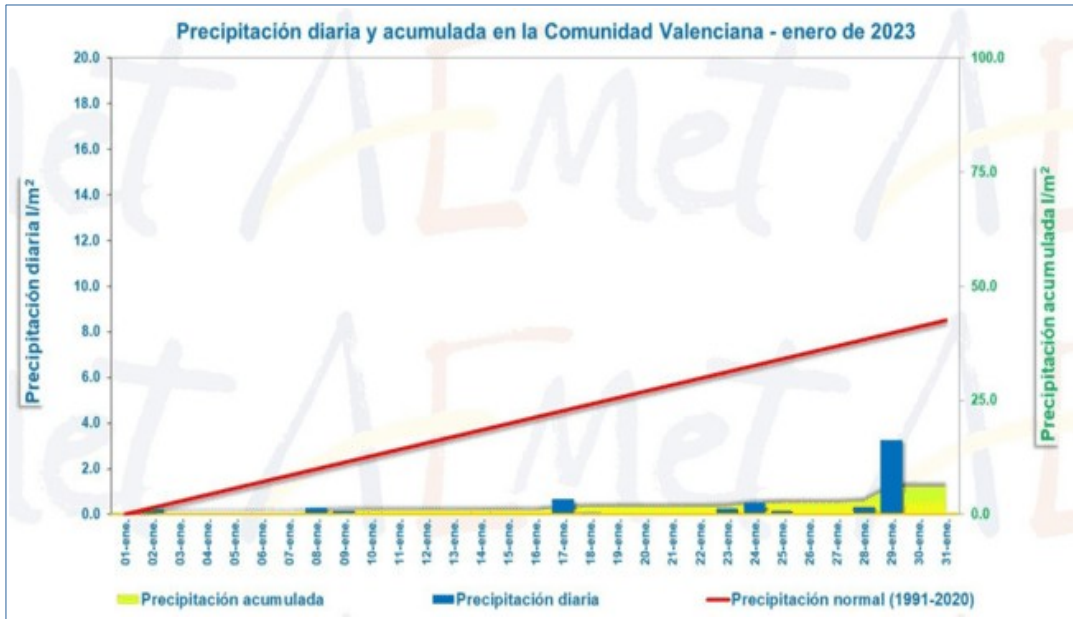
L'anomalia de temperatura va ser molt homogènia, tant en el litoral com a l'interior.

Font: Xarxa SIAR i elaboració pròpia

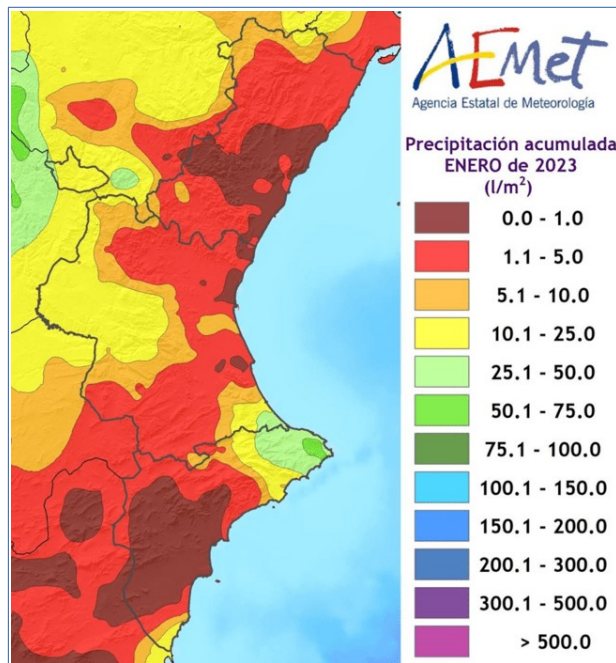
La precipitació acumulada va ser de 6,0 l/m², que és un 87 % inferior a la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (43,6 l/m²) i, globalment, el mes es va qualificar de *molt sec*. En les tres províncies hi ha hagut un important dèficit pluviomètric, sobretot a Castelló, on el dèficit mitjà provincial va ser del 94 %. A València, el dèficit va ser del 83 % i a Alacant, del 82 %.

Les precipitacions van ser molt escasses tot el mes, només el dia 29 es van produir acumulacions significatives en el litoral sud de València i nord d'Alacant, amb neu per damunt de 500 metres a les muntanyes d'aquestes zones. El dia 29 es van arribar a registrar 30,0 l/m² a la Font d'en Carròs, 29,0 l/m² a Oliva, 26,8 l/m² a Pego i 26,6 l/m² al Montgó (Xàbia).

Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

Els màxims acumulats durant el mes de gener es van registrar la Marina Alta, al nord-est de la província d'Alacant i al sud de la comarca de la Safor: 52,0 l/m² es van acumular en l'observatori de Xàbia (Montgó), 48,0 l/m² a Xàbia, 35,4 l/m² a Parcent, 33,0 l/m² a Pego, 32,0 l/m² a Orba, 32,0 l/m² a la Font d'en Carròs, 30,9 l/m² a Oliva i 24,4 l/m² a Miramar. En l'altre extrem, al sud d'Alacant, en el litoral nord de València i en zones de Castelló els acumulats del mes han sigut inapreciables o inferiors a 1 l/m².

Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

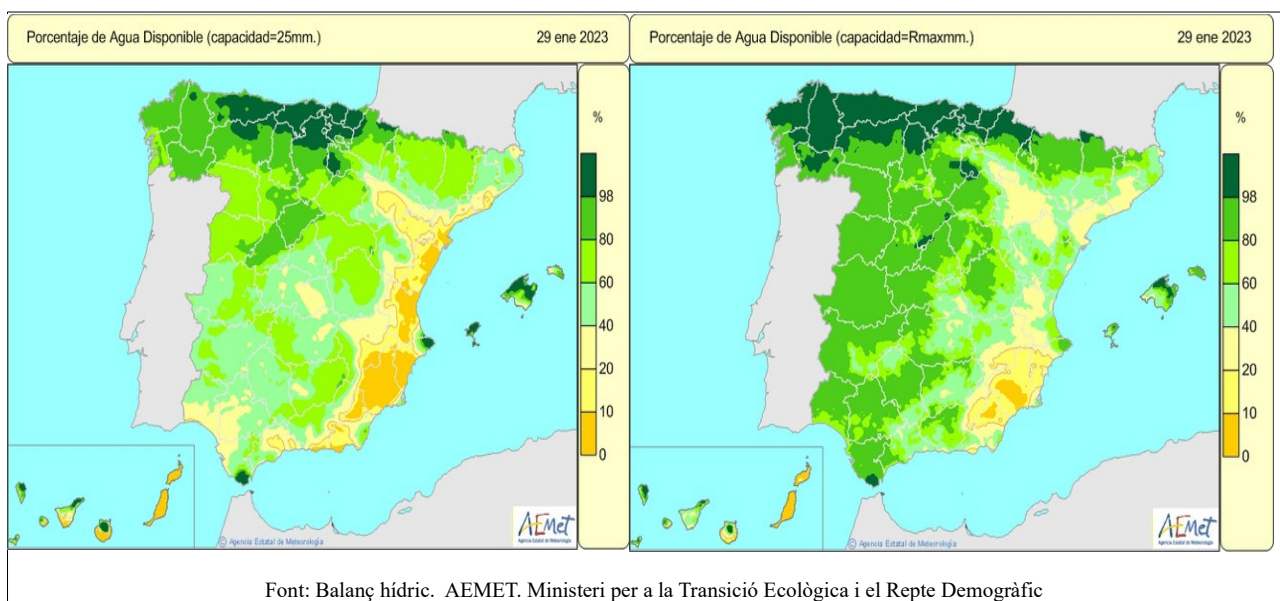

2.2. RESERVA D'HUMITAT DEL SÒL¹

El *Butlletí Hídric Nacional*, elaborat decennalment per AEMET, recull la situació de la humitat del sòl referida al percentatge d'aigua disponible per a les plantes, en la capa superficial i en profunditat (profunditat de les arrels) per a tot el territori nacional.

Així, segons en el balanç hídric de data 29/01/2023, el percentatge d'humitat, en les capes superficials, es va situar per damunt del 60 % en una xicoteta zona situada el nord de la Marina Alta i sud de la Safor. La resta del territori es va trobar majoritàriament per davall del 10 %.

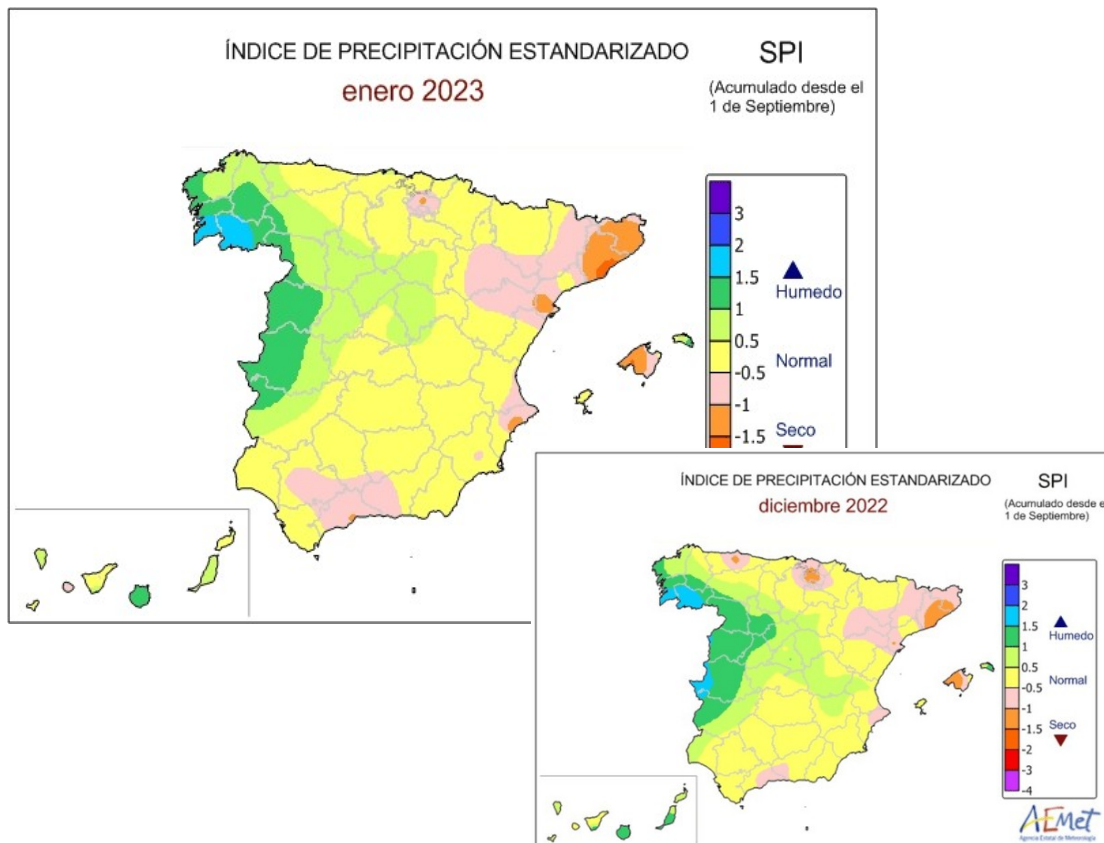
Quant a la reserva en les capes profundes, aquesta va estar entre el 40 % i el 80 % en la major part de la província de Castelló. En litoral de la província de València es va situar entre el 40 % i el 60 %, mentre que en zones de l'interior es van observar valors entre el 20 % i el 40 %. D'altra banda, en el nord de la província d'Alacant es van apreciar percentatges d'humitat entre el 40 % i el 98 % En la resta de la província la humitat en capes profundes es va situar per davall del 40 %.

2.3. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARDITZAT (Índex de sequera)ⁱⁱ

L'índex de precipitació estandarditzat (SPI) que elabora mensualment AEMET i que és un indicador de l'aigua acumulada des de l'inici de l'any agrícola (1 de setembre) va mostrar el gener de 2023 valors entre -1,5 vegades i 1 vegada la desviació estàndard. Aquests valors van empitjorar respecte al mes anterior.

Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I ELS RECURSOS CIRCULANTS

3.1. RESUM

La gestió de l'aigua embassada que proveeix la Comunitat Valenciana correspon en un 74,6 % a la Confederació Hidrogràfica del Xúquer i el 25, 4% restant a la Confederació Hidrogràfica del Segura.

Pel que fa al transvasament Tajo-Segura, té una gran transcendència per al regadiu de la Comunitat Valenciana, atès que el 37 % de la superfície regable de la província d'Alacant rep a través d'aquesta infraestructura aigua dels embassaments de la capçalera del Tajo (sistema Entrepeñas-Buendía).

Les variacions respecte al mes anterior, a l'any 2022 i a les mitjanes del mateix mes dels últims 5 i 10 anys s'observen en la següent taula.

	CAP. TOTAL (hm ³)	GENER 2023		DESEMBRE 2022		Variació % d'ocupació DES/NOV	GEN 2022 %	Mitjana 5 ANYS (%)	Mitjana 10 ANYS (%)
		EMBASSAT (hm ³)	% S/TOTAL	EMBASSAT (hm ³)	% S/TOTAL				
Xúquer	2.698	1.575	58,4	1.500	55,6	2,8	52,7	41,2	40,1
Segura	1.134	384	33,9	382	33,7	0,2	34,8	30,3	40,4
Entrepeñas-Buendía	2.518	717	28,5	597	23,7	4,8	26,2	22,8	42 ⁽¹⁾

(1) Percentatge del total de la Conca Hidrogràfica del Tajo

Font: elaboració pròpia amb dades del MITERD

A la fi de gener havia augmentat el volum embassat respecte al mes anterior a la conca del Xúquer, a la conca del Segura i al subsistema Entrepeñas-Buendía. A la conca del Xúquer l'aigua embassada superava la del mateix mes de l'any anterior i la de la mitjana dels últims deu anys. Mentre que a la conca del Segura l'aigua embassada era lleugerament inferior a la del mateix mes de l'any anterior, però estava per damunt de la mitjana dels últims cinc anys. Pel que fa al subsistema Entrepeñas-Buendía la situació a la fi del mes de gener era millor que la del mateix mes de l'any anterior i que la mitjana dels últims cinc anys.

D'acord amb els plans especials de sequera (PES), s'utilitza un sistema doble d'indicadors, que diferencia les situacions de sequera prolongada (entesa com un fenomen natural), de les d'escassetat (relacionades amb problemes conjunturals en l'atenció de les demandes).

Quant a l'escassetat conjuntural, els **indicadors d'escassetat**ⁱⁱⁱ eren de *normalitat* a la unitat territorial d'escassetat (UTE) del Tajo mitjà (Entrepeñas-Buendía) i de *prealerta* en totes les UTE del Segura, sistema principal, rius del marge esquerre, rius del marge dret i capçalera. En l'àmbit de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer la situació va ser de *normalitat* en la totalitat de les UTE,

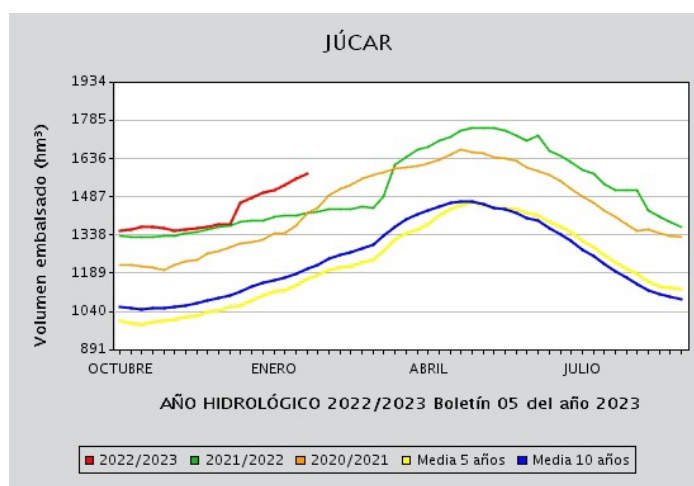

Sénia-Maestrat, Millars-Plana de Castelló, Palància-les Valls, Túria, Xúquer, Serpis, Marina Alta, Marina Baja i Vinalopó-Alacantí.

Pel que fa als **indicadors de sequera prolongada**^{iv} en l'àmbit de la Confederació Hidrogràfica del Tajo, la UTS del Tajo capçalera (Entrepeñas-Buendía) a la fi de gener es trobava en *absència de sequera prolongada*, les unitats territorials del Segura van entrar en sequera prolongada, mentre que les unitats territorials de sequera del Xúquer van seguir sense sequera prolongada.

3.2. XÚQUER

El volum d'aigua emmagatzemada en el sistema d'embassaments del Xúquer va augmentar en 75 hm³ respecte al mes de desembre, per la qual cosa el percentatge d'ocupació va passar del 55,6 % al 58,4 %. Va mantindre valors superiors a la mitjana dels últims 10 anys i el percentatge d'ocupació va ser major que el del mateix mes de l'any anterior.

Font. Butlletí Hidrològic Setmanal. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

Els indicadors d'escassetat de la conca del Xúquer reflecteixen la impossibilitat, de manera conjuntural, d'atendre les demandes en situacions de disponibilitat hídrica reduïda. El valor de l'índex d'estat d'escassetat (IEE) per a cada unitat territorial d'escassetat (UTE) al llarg de l'últim any es pot observar en la taula següent:

ÍNDEX D'ESTAT D'ESCASSETAT

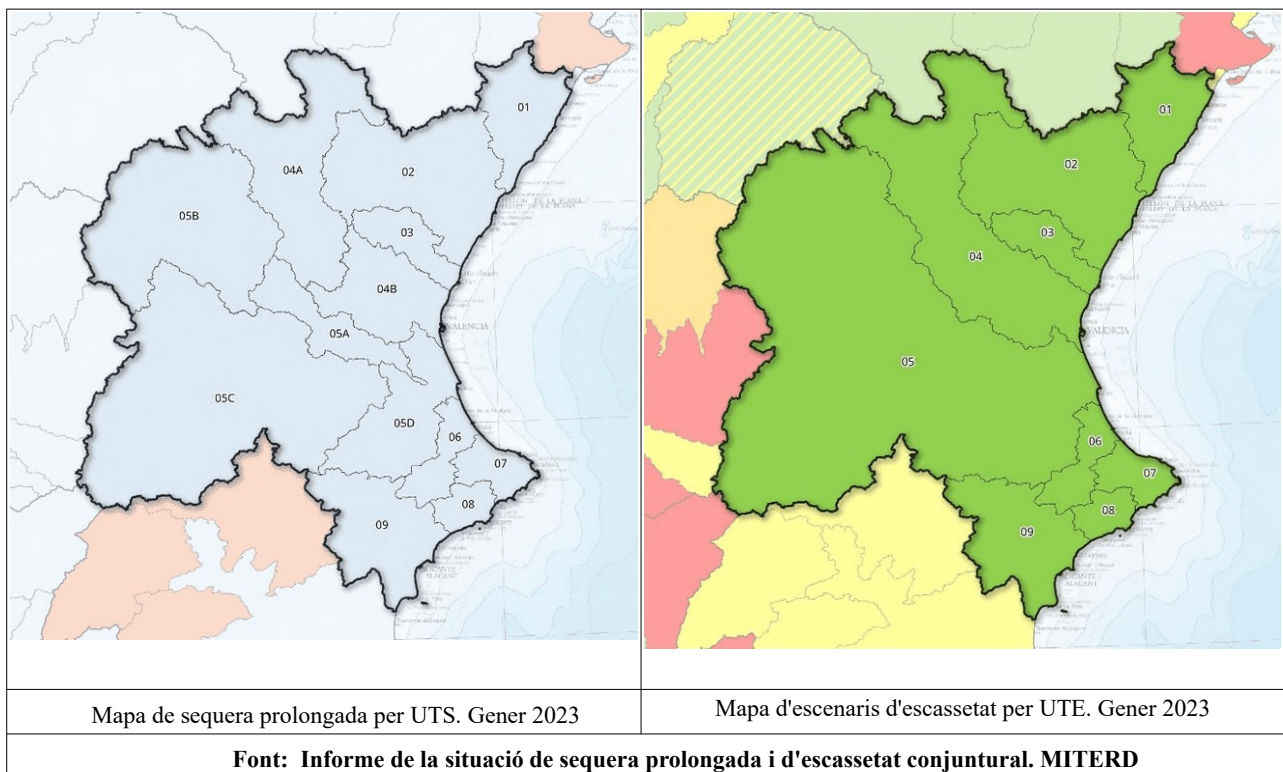
COD	UTE	FEB	MAR	ABR	MAY	JUN	JUL	AGO	SEP	OCT	NOV	DIC	ENE
080.01	Cenia-Maestrazgo	0,380	0,510	0,760	0,670	0,750	0,780	0,850	0,800	0,730	0,830	0,580	0,710
080.02	Mijares-Plana Castellón	0,570	0,590	0,820	0,780	0,760	0,810	0,810	0,710	0,760	0,780	0,710	0,670
080.03	Palancia-Los Valles	0,560	0,620	0,660	0,680	0,720	0,770	0,710	0,880	0,760	0,690	0,580	0,610
080.04	Turia	0,780	0,800	0,830	0,830	0,810	0,810	0,820	0,890	0,890	0,880	0,900	0,860
080.05	Júcar	0,590	0,620	0,650	0,690	0,690	0,690	0,700	0,750	0,780	0,720	0,920	0,860
080.06	Serpis	0,440	0,830	0,850	0,870	0,890	0,840	0,850	0,750	0,790	0,760	0,680	0,610
080.07	Marina Alta	0,220	0,570	0,960	0,950	0,950	0,950	0,950	0,970	0,970	0,940	0,810	0,690
080.08	Marina Baja	0,310	0,790	0,880	0,930	0,900	0,880	0,840	0,810	0,750	0,660	0,640	0,560
080.09	Vinalopó-Alacantí	0,570	0,840	0,910	0,860	0,820	0,790	0,790	0,830	0,840	0,830	0,840	0,840

ESCENARIS:

Normalitat ■ Prealerta ■ Alerta ■ Emergència ■

Font: Informe de situació sequera prolongada i escassetat conjuntural. MITERD

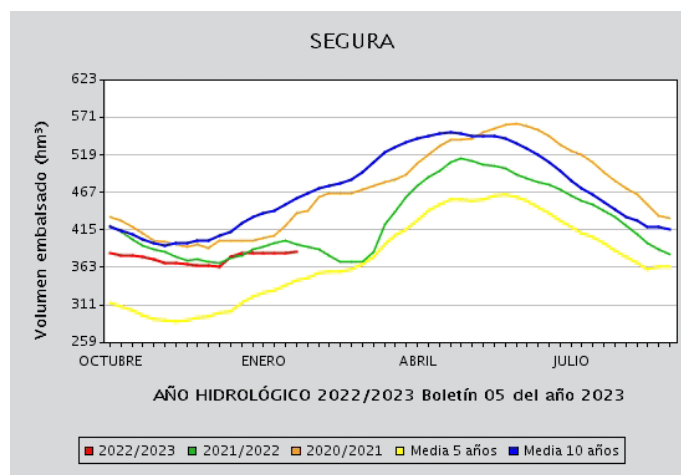
A continuació, es mostra el mapa de sequera prolongada i d'escenaris d'escassetat en la demarcació hidrogràfica del Xúquer del mes de gener de 2023. S'aprecia que totes les UTS estaven en situació d'absència de sequera prolongada.

3.3. SEGURA

El volum d'aigua emmagatzemat en el sistema d'embassaments del Segura va pujar tan sols 2 hm³ respecte del mes de desembre i va passar de 382 hm³ a 384 hm³. El percentatge d'ocupació va ser del 33,9 %, mentre que en el mateix mes de l'any anterior era del 34,8 %.

Font. Butlletí Hidrològic Setmanal. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

Els indicadors d'escassetat de la conca del Segura reflecteixen la impossibilitat, de manera conjuntural, d'atendre les demandes en situacions de disponibilitat hídrica reduïda. El valor de l'índex d'estat d'escassetat (IEE) per a cada unitat territorial d'escassetat (UTE) al llarg de l'últim any es pot observar en la taula següent:

ÍNDEX D'ESTAT D'ESCASSETAT

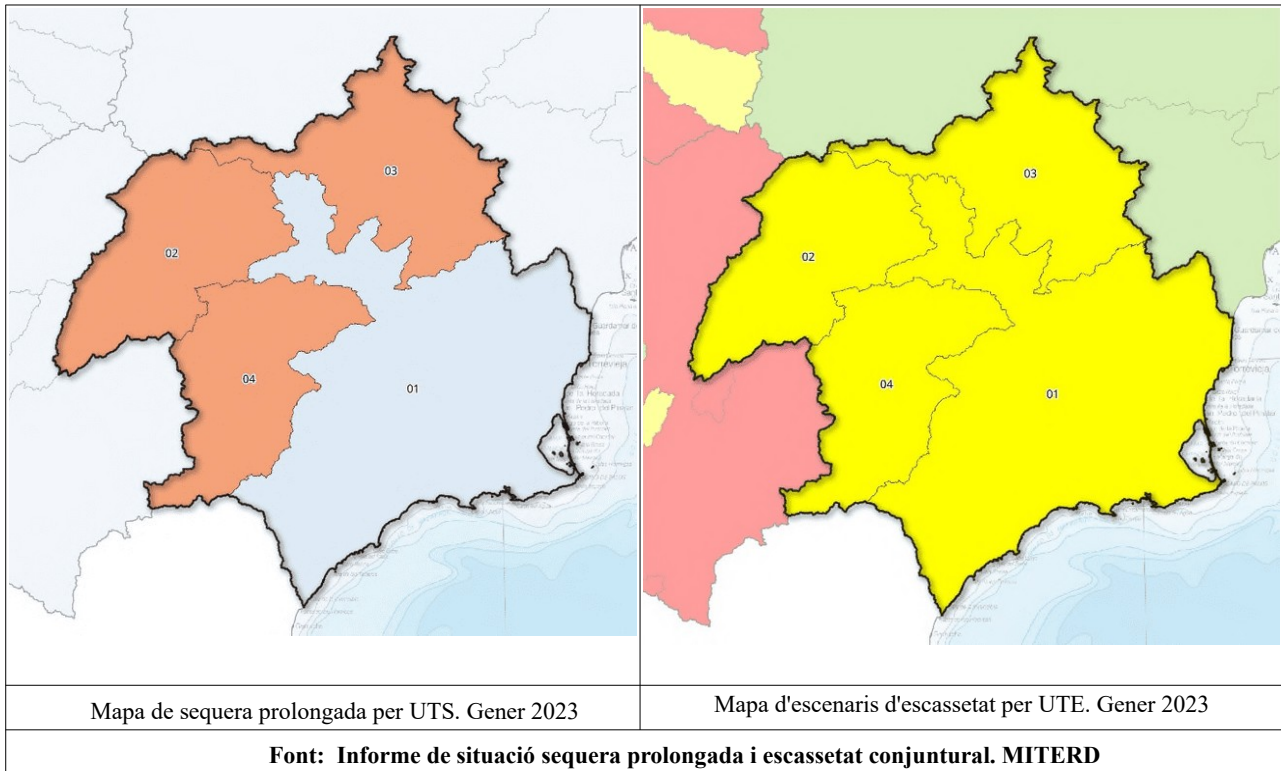
COD	UTE	FEB	MAR	ABR	MAY	JUN	JUL	AGO	SEP	OCT	NOV	DIC	ENE
070.01	Sistema Principal (y Global)	0,307	0,370	0,436	0,447	0,416	0,367	0,324	0,308	0,309	0,309	0,382	0,455
070.02	Cabecera	0,340	0,493	0,581	0,506	0,472	0,489	0,522	0,611	0,638	0,604	0,301	0,000
070.03	Ríos Margen Izquierda	0,337	0,574	0,655	0,693	0,573	0,611	0,671	0,620	0,629	0,646	0,422	0,229
070.04	Ríos Margen Derecha	0,340	0,768	0,806	0,800	0,894	0,938	1,000	0,898	0,943	0,851	0,456	0,049

ESCENARIS:

Normalitat ■ Prealerta ■ Alerta ■ Emergència ■

Font: Informe de la situació de sequera prolongada i d'escassetat conjuntural. MITERD

A continuació, es mostra el mapa de sequera prolongada i d'escenaris d'escassetat a la demarcació hidrogràfica del Segura del mes de gener de 2023. S'aprecia que les UTS capçalera, rius del marge esquerre i rius del marge dret estaven en situació de sequera prolongada.

3.4. TRANSVASAMENT TAJO-SEGURA

A la fi del mes de gener de 2023 les existències del conjunt d'embassaments *Entrepeñas-Buendía* van arribar als 717 hm³, xifra major que la del mes anterior (597 hm³). El percentatge d'ocupació es va situar en 28,5 %, per damunt dels anys anteriors i de la mitjana dels últims cinc anys (22,8 %).

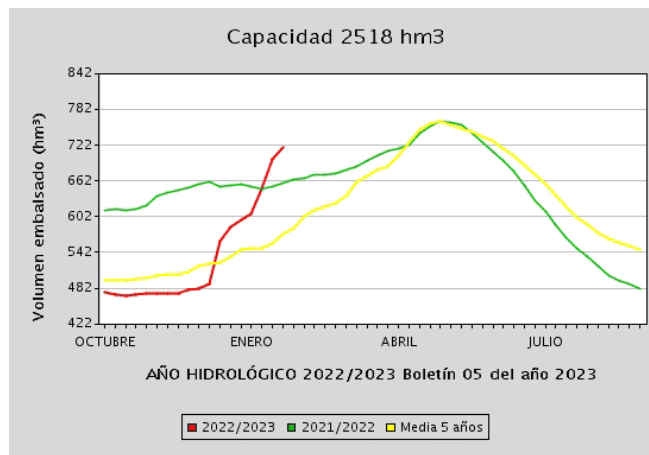
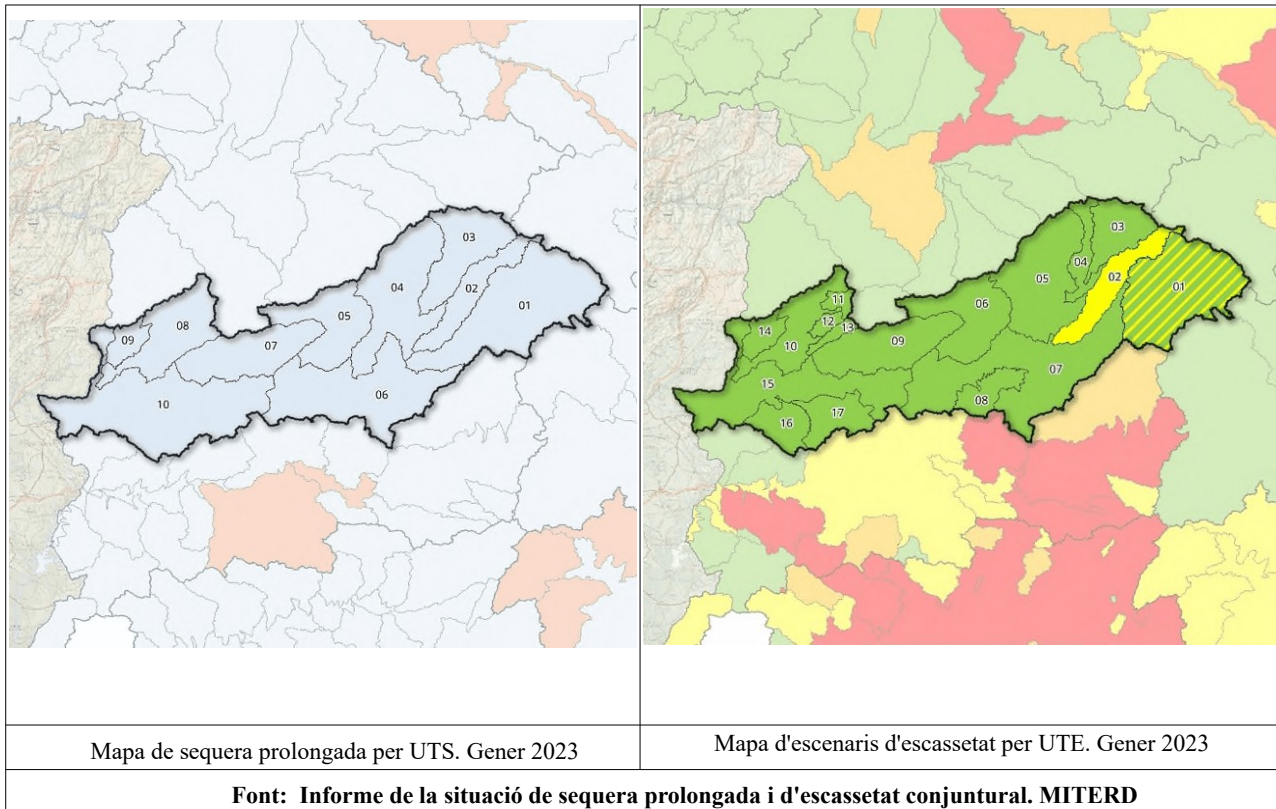
L'UTE Tajo mitjà utilitza com a **indicador de l'estat d'escassetat** les reserves dels embassaments d'Entrepeñas i Buendía. D'acord amb aquest paràmetre la unitat territorial d'escassetat es trobava en estat de *normalitat*.

Quant a l'**indicador de sequera prolongada** la UTS capçalera, a la fi de gener va mantindre l'estat d'absència de *sequera prolongada*.

Indicadores de sequía prolongada. Evolución mensual:

COD	UTS	FEB	MAR	ABR	MAY	JUN	JUL	AGO	SEP	OCT	NOV	DIC	ENE
030.01	Cabecera	0,390	0,360	0,360	0,390	0,380	0,360	0,220	0,230	0,150	0,230	0,600	0,620

Font. Butlletí Hidrològic Setmanal. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS

El mes de gener de 2023 va ser *normal* a la Comunitat Valenciana, quant a temperatures. No obstant això, va ser un mes amb grans contrastos tèrmics entre la primera meitat que va ser *extremadament càlida* i la segona meitat que va ser *molt freda*, i entre els dies i les nits. Les nits de gener van ser 0,6 °C més fredes del que és normal, mentre que els dies van ser 0,6 °C més càlids. Les temperatures més baixes es van registrar durant l'última desena del mes, amb mínimes per davall de zero graus.

La precipitació acumulada a la Comunitat Valenciana va ser de tan sols 6,0 l/m² que és un 87 % inferior a la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (43,6 l/m²) i, globalment, el mes es va qualificar de *molt sec*. En les tres províncies va haver-hi un important dèficit pluviomètric, sobretot a Castelló, on el dèficit mitjà provincial va ser del 94 %. A València el dèficit va ser del 83 % i a Alacant del 82 %.

Alacant

En general, la baixada de temperatures de meitat de mes, encara que va ocasionar danys puntuals en algunes comarques, va ser positiva per als cultius. Les úniques afectacions destacables van ser les que es van produir en les plantacions de **carxofa** del Vinalopó mitjà, on es van registrar danys a Agost, Aspe, el Fondó de les Neus, Novelda i Petrer.

Al baix Vinalopó, en algunes parcel·les de carxofes les baixes temperatures van produir l'ennegriments de les bràctees exteriors, que va ser més visible en varietats híbrides blanques no adaptades a les condicions locals, però en general la humitat va produir rosada blanca que va protegir les plantes.

Castelló

Al llarg del mes, es van succeir períodes de fortes ratxes de vent que van afectar totes les zones de producció del litoral de la província. Les de varietats de **taronja** i **mandarina**, principalment aquelles que estaven en maduració o recol·lecció, van patir defoliacions en les copes dels arbres i contusions en l'escorça dels fruits, així com despreniments d'aquests. Els danys no van ser significatius i van contribuir al fet que la gelada dels últims dies del mes no produïra incidències importants. Per això aquestes gelades només van provocar afectacions en alguns punts aïllats de la província.

En la matinada del 22 al 23 de gener de 2023 es van registrar les primeres gelades de l'any a l'Alt Palància on **ametlers**, **cirerers**, **anouers** i **oliveres** no es van veure afectats per trobar-se en parada vegetativa. Mentre que a la Plana Baixa, també en la matinada del 22 al 23 i del 23 al 24 de gener,

es van registrar temperatures per davall dels zero graus centígrads sense conseqüències en els cultius.

D'altra banda, a la Plana Alta els dies 28 i 29 de gener va haver-hi un altre descens acusat de temperatures, sobretot nocturnes, que van danyar a la creïlla de la primera sembra.

Finalment, al Baix Maestrat, les baixes temperatures de les dues últimes nits del mes van produir depreciacions en la **carxofa**. En aquest moment, ja pràcticament s'havien recol·lectat tres quartes parts de la producció i les gelades d'aquestes dues últimes nits només van incidir lleugerament en la resta del producte pendent de collir. Respecte a les altres produccions hortícoles cultivades en la zona, només va condicionar la jornada de recollida, que es va haver d'iniciar quan estava bastant avançat el matí.

València

La Foia de Bunyol

Els episodis de vent compresos entre el 16 i el 17 de gener van afectar els **cítrics** dels termes municipals d'Alborache, Buñol, Cheste, Chiva, Dos Aguas, Godelleta i Macastre, amb caigudes de fruits no recol·lectats i ramejat.

L'Horta Nord

Es van apreciar danys en **hortalisses** (creïlla primerenca, carxofa i fava verda) en diversos municipis de la comarca a conseqüència de les gelades per masses d'aire polar continental i marítim esdevingudes els dies 26 i 27 de gener.

En **cítrics** de varietats tardanes es va apreciar fruita en el sòl, així com ferides per ramejat, en parcel·les amb exposició a forts vents. No obstant això, la gelada de brots de l'última setmana del mes que havia tingut lloc en algunes zones baixes va tindre una escassa incidència per ser poques les parcel·les afectades i no representar una regressió fisiològica per al cultiu en aquest moment.

La Ribera Alta

Les baixes temperatures a què es va arribar algunes nits van causar incidències en la floració i botons florals dels **fruiters**, principalment en les varietats precoces. Depenent de la varietat i de la ubicació de les parcel·les, l'efecte de la gelada va tindre una intensitat diferent. A pesar d'això, encara no s'havien cobert les hores de fred necessàries i podria haver-hi un cert minvament en el quallat i engreixament del fruit.

El fort vent del mes de gener i les baixes temperatures a què es va arribar, per davall de zero, van ocasionar algunes afectacions en els **cítrics** pendents de recol·lecció.

El Camp de Morvedre

Les **carxofes** van patir els efectes de la gelada. En les situades en zones més fredes es van veure afectacions de diferent consideració i en tots els casos es preveu que la producció tinga una qualitat menor.

5. ESTAT DELS CULTIUS

A continuació s'exposa un resum de l'estat dels cultius a la Comunitat Valenciana.

5.1. CEREALS DE GRA

Cereals d'hivern

- Alacant: el descens de temperatures de mitjan gener va ser positiu per a afavorir la vernalització. En els secans del Comtat i de l'Alcoià els cereals d'hivern es trobaven desenvolupant les fulles, arribant a l'estadi fenològic 12 (2 fulles desplegades). A l'Alt Vinalopó va continuar la sembra en algunes parcel·les de regadiu que procedien de cultius hortícoles en la campanya anterior. Les baixes pluges es van notar en les parcel·les, sobretot, en les de secà, per la qual cosa es va sembrar una menor superfície de l'habitual. De la mateixa manera, la falta de pluges i les altes temperatures de principis de mes van produir una superfície de sembra reduïda al Baix Vinalopó on van predominar els guarets.
- Castelló: el mes de gener es va començar a veure la nascència en els primers camps de blat i ordi. A les comarques de l'interior dedicades al cultiu de cereals d'hivern, a conseqüència de la falta de pluja el terreny es mostrava endurit amb falta de saó.
- València: al Racó d'Ademús van continuar les sembres, les més avançades anaven germinant o es trobaven en estat de primera fulla. Els guarets van ser aprofitats pel bestiar, i es van alçar amb labors preparatòries. En la resta de comarques productores com els Serrans, la Costera i la Plana d'Utiel-Requena la sembra de cereals d'hivern ja havia conclòs i es va observar el cultiu entre la fase d'emergència i la de dues fulles desplegades.

Cereals d'estiu

Arròs

- Alacant: la marjal de Pego va ser drenada al llarg del mes de gener.
- Castelló: els camps d'arròs dels municipis de La llosa i Xilxes van romandre inundats durant gran part del mes de gener, com estableixen les normes agroambientals. A la fi de mes, es va dur a terme la preparació de la terra per a la campanya pròxima. Aquesta labor es denomina fanguejat, amb aquesta es mescla la palla d'arròs que encara queda amb el sòl. El tractor va equipat en les rodes posteriors amb gàbies circulars que li permeten desplaçar-se pels camps negats.
- València: es van realitzar al gener labors d'inundació o fanguejat, segons les zones.

Dacsa

- València: al Racó d'Ademús es va alçar el cultiu, i es va deixar descansar el sòl a l'espera de l'aprofitament següent.

5.2. TUBERCLES

Moniato

- Alacant: van acabar a la fi de gener les arrancades de moniato roig i blanc al Baix Segura.

Xufa

- València: a l'Horta Nord va prosseguir la recol·lecció de la xufa, amb la crema de la palla de parcel·les convencionals a mesura que anava perdent la humitat acumulada en l'interior.

Creïlla

- Alacant: al Baix Segura van concloure a final de gener les arrancades de creïlla blanca de *verdete* amb una disminució de la producció, de la grandària i de la qualitat a mesura que passaven les setmanes. D'altra banda, es va iniciar durant la segona setmana la plantació de creïlla destinada a la indústria que va continuar al llarg de tot el mes. A l'Alt Vinalopó va finalitzar també la collita de creïlla de *verdete* i es va iniciar la fase de preparació de les parcel·les per a la pròxima campanya amb la preparació del terreny i l'aplicació de matèria orgànica.
- Castelló: la comarca de la Plana Alta es va veure afectada pel descens tèrmic que es va produir en la zona litoral central de la província els dos últims dies del mes i que va perjudicar les creïlles extraprimerenques sembrades el mes anterior, va danyar les fulles i va detindre el desenvolupament del tubercle en algunes parcel·les de termes municipals litorals com és el cas de Castelló de la Plana.
- València: en l'Horta Nord la plantació de creïlles s'havia retardat entre quatre i sis setmanes respecte a la data habitual per a la zona. Gràcies a això només van patir els efectes de les gelades dels últims dies de gener les brotades de les poques parcel·les plantades al desembre.

5.3. INDUSTRIALS

Aromàtiques

- València: al Racó d'Ademús la lavanda/lavandí havien detingut el creixement i es van fer conreus superficials en el sòl.

5.4. FARRATGERES

Alfals

- Alacant: al Baix Vinalopó l'alfals va veure alentit el creixement pel fred a mitjan gener per la qual cosa que es van espaiar els talls.

- València: al Racó d'Ademús es trobava en parada hivernal i suportant els gebres al gener.

5.5. HORTALISSES

Bledes

- Alacant: al Baix Segura el tall de bledes va anar regulant-se en funció de la demanda, per la qual cosa va augmentar la grandària de les fulles i van mantindre la qualitat.

Carxofa

- Alacant: al Vinalopó Mitjà les baixes temperatures de la segona quinzena de gener van ocasionar gelades per advecció que van afectar una part de la producció i van provocar la pèrdua de fruits que estaven a punt de recol·lectar-se a Agost, Aspe, el Fondó de les Neus, Novelda i Petrer. No obstant això, la planta no es va veure danyada. Al Baix Vinalopó, les altes temperatures van accelerar la primera collita, que estava pràcticament acabada el dia 20. En les zones més fresques, en la segona fase de la primera collita van quedar els capítols més xicotets que, com que es va frenar el creixement pel fred, es van destinar preferentment a la indústria. Les baixes temperatures de final de mes van produir danys puntuals per ennegriment en algunes plantacions, sobretot en algunes varietats híbrides menys adaptades. Al Baix Segura, les plantacions localitzades en zones de major risc de gelades, com Catral i Dolores, no van patir danys considerables malgrat l'acumulació de gel en els botons florals. El volum de carxofa dedicada a la indústria de cors va continuar sent considerable, mentre que la baixada de temperatures va disminuir la disponibilitat de carxofa amb bona qualitat per a consum en fresc. A l'Alacantí, a la zona de Mutxamel, s'havien completat aproximadament el 50 % de les tasques de recol·lecció.
- Castelló: a les zones productores va continuar el tall, i van disminuir les quantitats collides a mesura que avançava el mes. El descens tèrmic puntual dels últims dies de gener va afectar lleugerament la carxofa que quedava per collir, i van aparèixer alguns danys per fred en les puntes de la flor de la carxofa, sobretot, al Baix Maestrat.
- València: les gelades dels dies 26 i 27 de gener van provocar afectacions en carxofes a les comarques de l'Horta Nord i al Camp de Morvedre que van causar una baixada de la qualitat de la producció.

Api verd

- Alacant: van continuar els talls d'api verd al Baix Segura, a un ritme constant i amb una qualitat apropiada. A la comarca del Baix Vinalopó va començar a mitjan mes la recol·lecció en plantacions del Molar d'Elx, i es va observar un bon desenvolupament. A l'Alacantí es trobaven també en procés de recol·lecció les explotacions situades a la zona de Sant Vicent del Raspeig.

Albergínia

- Alacant: la producció de tall es va mantindre a la comarca del Baix Vinalopó. Va destacar el calibre M amb qualitat òptima i una coloració apropiada.

Bròcoli

- Alacant: durant la primera part de gener, al Baix Segura es va mantindre la quantitat de bròcoli i per a tall, i es va produir un increment de la disponibilitat per a consum en fresc en disminuir els atacs de *Botrytis cinerea*. Es va avançar la recol·lecció, sobretot, en les zones costaneres, a causa de les altes temperatures. Durant l'última setmana, la baixada de temperatures va provocar una disminució de la producció de tall a conseqüència de l'alentiment del desenvolupament i de l'augment del nombre de capces amb color morat. Les temperatures arrossegades des de desembre també van afectar la producció al Baix Vinalopó amb el conseqüent avançament de cicle i l'agrupació de la producció. A l'Alacantí, d'altra banda, es va completar la recol·lecció en la zona de Bonalba i es planejava iniciar-la en la zona de Mutxamel a la fi de mes. Al Vinalopó Mitjà, a Aspe i el Fondó de les Neus, el cultiu es trobava en fase de creixement o recollida mentre que més al nord, a l'Alt Vinalopó, es van realitzar labors de preparació de les parcel·les per a la pròxima plantació.

Carabasseta

- Alacant: tant al Baix Vinalopó com al Baix Segura la disponibilitat de carabasseta per a recol·lectar en hivernacles va anar en augment, amb fruits de qualitat òptima i dimensions adequades i predomini del calibre M. A la fi de mes, amb la baixada de temperatures es va observar una baixada de disponibilitat i disminució de la longitud en el final de la campanya.
- Castelló: a la Plana Alta va continuar el tall de carabasseta *blanca* fins a la tercera setmana de mes en què es va donar per conclosa la temporada per al producte.

Carabassa

- Alacant: es va donar per finalitzada la campanya de la carabassa *cabell d'àngel* tant en les explotacions de l'Alt Vinalopó i Baix Vinalopó com a les comarques del Comtat i de l'Alcoià. Van començar les labors de preparació del terreny.
- Castelló: a la fi de mes es van traure a mercat les últimes unitats de carabassa de tipus *cacauet* a la Plana Alta que encara estaven emmagatzemades.

Ceba

- Alacant: es va mantindre la collita de ceba tendra al Baix Segura i al Baix Vinalopó amb una qualitat òptima del bulb i una reducció del diàmetre a mesura que avançava el mes. A l'Alacantí i al Vinalopó Mitjà també va continuar la recol·lecció i la plantació escalonada.
- Castelló: va prosseguir la recollida de ceba tendra al gener.
- València: va continuar durant el mes de gener la plantació de ceba de tipus *bavosa* en l'Horta Nord.

Col de cabdell

- Alacant: es van realitzar els últims talls a l'Alt Vinalopó al gener, amb una qualitat apropiada. Els danys per les gelades només van afectar les fulles exteriors, que es van eliminar en el magatzem. D'altra banda, al Baix Vinalopó va continuar el desenvolupament i la recol·lecció de la col llisa en les plantacions més primerenques, que presentava una compacitat adequada i un pes entre 2 kg i 2,5 kg. Al Baix Segura la producció de tall va anar disminuint al llarg del mes amb un repunt en l'última setmana i amb un pes mitjà entre 2 kg i 2,5 kg.
- Castelló: tant la col de cabdell de *fulla llisa* com la de *fulla arrissada* van continuar el desenvolupament amb normalitat al gener, sense cap contratemps en el cultiu, a part de l'escassetat de pluges que va obligar a continuar amb la periodicitat d'aportacions externes d'aigua per a l'obtenció de cabdells de calibre adequat. Per contra, el descens significatiu de temperatures dels últims dies del mes, que no van arribar a provocar gelades, va alentir el creixement vegetatiu.
- València: va anar finalitzant la recol·lecció de col de cabdell al Camp de Morvedre.

Coliflor

- Alacant: es va mantindre la collita al gener a les comarques meridionals. Les elevades temperatures de primeries d'any van provocar l'acceleració del cicle i l'agrupació de la producció.
- Castelló: a la coliflor blanca li va costar aconseguir una bona mida de cabdell. Això va ser provocat per les elevades temperatures de gran part del mes i pel descens significatiu de temperatures dels últims dies que va provocar un alentiment del creixement i, per tant, un retard en el punt òptim de recol·lecció.
- València: va anar conclouent el cultiu de coliflor al Camp de Morvedre i va prosseguir al Racó d'Ademús.

Escarola

- Alacant: va haver-hi una alta disponibilitat de tall al Baix Segura al gener encara que amb deficiències de cabdellat en algunes plantacions. Les peces s'acumulaven en el camp, ja que el ritme de recol·lecció era lent. En general, el pes de les peces recollides va estar entre 1,5 kg i 2 kg, i es van desestimar les més xicotetes per la tendència a espigolar-se.
- Castelló: els talls d'escarola *arrissada* van continuar durant tot el mes de gener amb volums de producció constants i amb peces entorn de 1,2 kg al Baix Maestrat i a la Plana Alta.

Espàrrecs

- Alacant: a l'Alt Vinalopó les parcel·les estaven en fase de repòs i realització de labors de preparació per a la nova collita prevista per a la fi de febrer.

Espinacs

- Alacant: es van iniciar les sembres d'algunes parcel·les a l'Alt Vinalopó i al Baix Vinalopó per a recollir en manolls. D'altra, al Baix Segura la producció de tall va romandre estable amb una qualitat i unes dimensions adequades.

Pésols

- Alacant: es van sembrar un bon nombre de parcel·les a l'Alt Vinalopó amb destinació a congelat, que es trobaven en les primeres fases de desenvolupament.

Faves

- Alacant: el cultiu va evolucionar adequadament al Baix Vinalopó i per a final de gener les primeres baines estaven en plena maduració i procés de recol·lecció, la qual cosa va coincidir amb una nova i intensa floració.
- València: les gelades dels dies 26 i 27 de gener van provocar afectacions en les faves verdes de l'Horta Nord.

Encisam

- Alacant: a principis de gener al Baix Segura la producció de tall de l'iceberg va ser alta, i es va acumular producte en camp. El ritme reduït va ser provocat per l'escassa qualitat amb moltes peces afectades per *tipburn*. Així mateix, la producció de tall va disminuir a la fi de mes en alentir-se el desenvolupament del cultiu per la baixada de temperatures. El pes mitjà dels encisams *iceberg* recol·lectat a la fi de mes va ser de 0,5 kg. La quantitat de *romà* i *little gem* de poca qualitat sense recol·lectar va ser alta a principis de mes, quan un alt percentatge va presentar deficiències de compacitat i afecció de *tipburn* i alternària. Al Baix Vinalopó les plantacions d'encisam *romà*, *miniromà* i *baby* van començar a cabdellar el primer terç del mes.
- Castelló: com ja va ocórrer en els mesos anteriors, les elevades temperatures de gener van continuar perjudicant la qualitat final dels diferents tipus d'encisam. Aquesta situació també va contribuir a retardar el cicle de cultiu. Segons va anar avançant el mes i, sobretot, l'última setmana, es va començar a produir un descens tèrmic que va afavorir la millora de la qualitat. En l'encisam *romà*, les elevades temperatures predominants durant la major part del mes van deteriorar les fulles exteriors i van provocar una major grandària final de la peça, característica que va devaluar comercialment el producte. Van continuar les plantacions i l'evolució amb normalitat dels diferents cicles de cultius hivernals en parcel·les de segona ocupació al Baix Maestrat.
- València: la collita d'encisam va continuar amb normalitat al gener a l'Horta Nord i a la Ribera Baixa.

Meló

- Alacant: a les parcel·les del Baix Segura es va iniciar al gener la plantació sota plàstic. Les labors de preparació, reg i instal·lació de túnels es van succeir en la mateixa explotació.

Nap, napicol i xirivia

- Alacant: va finalitzar la collita de xirivia i nap i va prosseguir la de napicol a l'Alt Vinalopó al gener, amb producte de bona qualitat. Es van iniciar paral·lelament les sembres escalonades sota manta tèrmica.

Cogombre

- Alacant: als hivernacles del Baix Vinalopó la disponibilitat de tall va continuar el descens al gener, va arribar a ser molt baixa a final de mes. A més, com que la campanya estava tan avançada, els cogombres van presentar una reducció de qualitat amb dimensions irregulars i escassa grandària, en general.

Pimentó

- Alacant: el cultiu es trobava en diferents fases de desenvolupament en els hivernacles de Pilar de la Horadada al Baix Segura.

Tomaca

- Alacant: va disminuir la producció de tall en els hivernacles del Baix Vinalopó de la tomaca *costellada*. Els fruits tenien un color apropiat i un estat de maduresa òptim, i predominava el calibre G. Va continuar també la recol·lecció de la varietat *Daniela*, la disponibilitat de la qual va disminuir a partir de la tercera setmana en retardar-se la maduració a causa de les baixes temperatures. D'altra banda, als hivernacles de l'Alacantí també van prosseguir els treballs de recollida.
- Castelló: a conseqüència de les elevades temperatures es va allargar la temporada de recol·lecció de tomaca d'hivernacle i la comercialització d'algunes varietats com són la *redona*, la *llis* i la *valenciana*.
- València: es van plantar tomaques al gener en els hivernacles de l'Horta Nord.

Carlota

- Alacant: a l'Alt Vinalopó va finalitzar la collita de carlotes de la campanya anterior. Van concloure també les sembres sota manta tèrmica, i el cultiu estava en diferents fases de creixement, n'hi havia des d'acabades de sembrar fins a plantes amb 3-4 fulles vertaderes.

5.6. CÍTRICS

Mandariner

- Alacant: va concloure durant gener la recol·lecció de l'híbrida *clemenvilla*. Va prosseguir durant el mes la campanya de l'híbrida *nadorcott*, després de recollir-se les parcel·les més precoces a arbre net, es va alentir el ritme de recol·lecció. Es va mantindre durant tot el mes la collita de l'híbrida *ortanique*. Durant les primeres setmanes del mes es va tallar la mandarina híbrida *tang gold* a bon ritme, amb unes condicions òptimes de qualitat i maduresa. La campanya es va donar per finalitzada en els últims dies del mes. Es va iniciar la recollida de la clementina *hernandina*.
- Castelló: la recol·lecció de la clementina *clemenules* a la província de Castelló estava concloua en començar el mes de gener. Fins a finals de mes va continuar la collita de varietats de clementines com l'*hernandina* i la *sando* i va començar amb antelació respecte a altres campanyes la de les mandarines híbrides *nadorcott* i *tang gold*. En la varietat *ortanique* va començar la collita l'última setmana de gener. En les zones més precoces de la

província s'estaven iniciant els treballs de poda per a aconseguir una millor redistribució de la massa foliar, una major ventilació i il·luminació de la part interna de l'arbre, reduir l'alternança de campanyes i equilibrar la part vegetativa. També s'estaven fent treballs d'empeltat en diferents varietats.

- **València:** es van recol·lectar clementines tardanes, com *hernandina*, així com mandarines híbrides *tang gold*, *moncalina*, *nadorcott*, *orri* i *ortanique*, fonamentalment. Davant la poca producció de les varietats *ortanique* i *orri*, es va observar una forta demanda en altres varietats com *tang gold* i *nadorcott*. En general, en aquestes varietats la collita s'estava produint amb uns 15 dies d'avançament respecte a les dates habituals, a causa de l'escassa collita.

Taronger

- **Alacant:** va concloure la campanya de la taronja *navelina* i de la taronja *sal-lustiana* amb fruits que presentaven una maduresa correcta. A mitjan mes es va iniciar la collita de la taronja *nàvel lane late* en les parcel·les més precoces. La fruita presentava un estat de maduresa apropiat.
- **Castelló:** en el grup de la *nàvel*, a la fi de mes es van collir les últimes partides de la taronja *Washington nàvel* a la Plana Baixa. Al seu torn, es va iniciar la campanya de la *nàvel lane late* a baix ritme. Del grup de les taronges blanques es va mantindre la recollida de la *sal-lustiana*.
- **València:** durant el mes de gener va finalitzar la collita de la taronja *navelina*. Va continuar la collita de la taronja *sal-lustiana*. A la fi de mes va començar la recollida de les varietats *nàvel lane late*, *valència late* i *nàvel powell*. Igual que en les mandarines, en les taronges es va apreciar que la campanya estava molt avançada a causa de l'escassa collita. Les baixes temperatures van ocasionar algunes deterioracions en fruits pendents de recol·lecció. També es van apreciar fruits en el sòl i danys per ramejat en varietats tardanes ocasionats pels forts vents esdevinguts a l'Horta Nord, a la Ribera Alta i en la Foia de Bunyol.

Llimera

- **Alacant:** a la fi de mes s'havia collit el 50 % de la producció de llima *fina* al Baix Segura. L'última setmana del mes van concloure la collita de la *fina 95* en les zones més precoces.

Pomelo

- **Alacant:** va prosseguir la recol·lecció de pomelo *roig* a ritme baix durant tot el mes, de manera que en els últims dies ja s'havia collit el 70 % de la producció. Es van seleccionar els fruits de major grandària i amb un color de pell apropiat.

5.7. FRUITERS

Fruiters de llavor

- **Alacant:** en general van prosseguir les podes, la trituració, el femat, la reposició i altres labors d'hivern coincidint amb la parada vegetativa dels cultius. Cal destacar l'augment

d'hores de fred acumulades a causa de la baixada de temperatura en la segona quinzena del mes. Respecte al nispro, en la Marina Baixa es va apreciar una gran amplitud en els estats fenològics del cultiu, i en les varietats més primerenques, els fruits estaven quasi madurs, i en la resta, al final de la floració i a les primeres fases de desenvolupament del fruit (estat fenològic 69-72). Al mateix temps, van prosseguir les tasques de poda i d'eliminació de rams florals.

- Castelló: el cultiu del nispro a l'Alt Palància (Segorbe i Castellnovo) es trobava al gener amb tots els pètals caiguts i començava el quallat dels primers fruits (estat fenològic 69-70).
- València: les pomeres del Racó d'Ademús van seguir en repòs hivernal i presentaven les gemmes tancades d'hivern. Es va realitzar alguna labor de sega de l'herba, així com de condicionament de les séquies de terra. En alguna parcel·la es van dur a terme podes i es van arrancar plantacions velles o poc rendibles.

Fruiters de pinyol

- Alacant: es van mantindre les podes, la trituració, el femat, la reposició i altres labors d'hivern. L'augment d'hores de fred acumulades a causa de la baixada de temperatura en la segona quinzena del mes va ser molt beneficiosa per als cultius. Al Baix Vinalopó els nectariners romanien en repòs vegetatiu. A l'Alacantí, en la zona de Bacarot es van observar ja arbres amb flors obertes.
- València: les pruneres en el Racó d'Ademús van seguir en repòs hivernal. Al Camp de Túria les bresquilleres ja presentaven la gemma unflada i les varietats més precoces van començar la floració en comarques com l'Horta Nord, la Vall d'Albaida, la Foia de Bunyol i la Ribera Alta. A causa de les altes temperatures del mes de desembre i de la primera meitat de gener, en les varietats extratempreres la floració es va avançar entre dues i tres setmanes. Posteriorment, amb el fred de finals de gener es va produir una paralització del desenvolupament vegetatiu. En les varietats de bresquillera, albercoquer i nectariner, es van realitzar tractaments abans de la floració consistents en l'aplicació d'oli miscible (actua com a ovicida en branques) amb un fungicida (compostos de coure que actuen com a preventiu contra l'abonyegadura) i un insecticida autoritzat per al cultiu (contra el poll San José i els pugons). Aquest tractament està aconsellat quan hi ha problemes d'aranya roja, abonyegadura, poll de San José i pugons. L'aplicació es realitza quan no hi ha fulles i enguany portava un retard d'uns 20 dies perquè els arbres van tardar a expulsar les fulles per falta de fred.

Altres fruiters

Alvocater

- Alacant: van començar a la fi de gener a la Marina Baixa els processos de poda a mesura que es realitzaven les últimes operacions de collita de la varietat *hass*; a la Marina Alta també es va recol·lectar l'alvocat *hass*, encara que amb escassa activitat.

- **Castelló:** en els alvocats tardans de la varietat *lamb hass* de la Plana Baixa i de la Plana Alta es va poder observar al gener la floració incipient amb la fructificació de l'any anterior que encara no havia sigut collida.
- **València:** a la Safor alguns arbres d'alvocat van haver de tapar-se per precaució per haver-se plantat en zones fredes a causa de les baixes temperatures esdevingudes a la fi de gener. A l'Horta Nord els alvocats estaven en fase de brotació. En els alvocats del Camp de Morvedre ja havien començat a moure els brots i els de la varietat *lamb hass* anaven avançant cap a la maduració.

Caquier

- **Alacant:** en les plantacions del Baix Vinalopó les altes temperatures de la primera meitat de gener i el seu brusc descens van accelerar la defoliació del caqui i va iniciar el repòs vegetatiu. A la fi de mes es van fer treballs de poda i aclarida.
- **Castelló:** l'estat fenològic predominant el mes de gener va ser el de gemmes tancades d'hivern, encara que, a conseqüència de les elevades temperatures, ja començaven a unflar-se. El descens tèrmic que es va donar durant els últims dies de mes no va tindre conseqüències negatives sobre el cultiu.
- **València:** el mes de gener el caquier va continuar en parada hivernal i van prosseguir les labors de poda en comarques com la Vall d'Albaida, l'Horta Nord, el Camp de Morvedre i la Ribera Alta. En aquesta última comarca es va observar l'arrancada d'algunes plantacions. Amb la recol·lecció finalitzada al desembre, el mes de gener es va comercialitzar la fruita emmagatzemada en les cambres frigorífiques. La campanya va ser molt irregular, amb un mínim molt elevat de producció per falta de quallat del fruit, grandària irregular, i problemes de cotonet i fredolic en l'última fase de la recol·lecció, així com un augment dels costos de producció. En algunes parcel·les es va realitzar la poda mecànica, a la qual va succeir una aclarida de branques. Va continuar la crema de les fulles com a mesura cultural per a reduir la quantitat d'inòcul de la *Mycosphaerella nawae* en la pròxima campanya.

Magraner

- **Alacant:** en les comarques del sud van completar la defoliació els últims magraners, i van continuar les labors de poda, fertilització i tractaments de males herbes.

5.8. FRUITA SECA

Ametler

- **Alacant:** van prosseguir la poda, les aportacions de matèria orgànica i el conreu. Malgrat que en general va prosseguir el repòs vegetatiu, en algunes zones es va apreciar un alt desenvolupament de les gemmes. A la Marina Alta, a l'Alcoià i al Comtat es van observar els primers arbres en flor en les varietats més primerenques.

- **Castelló:** els camps d'ametlers en les zones productores de la província es trobaven en repòs vegetatiu a l'inici de gener, però la bona climatologia que es va anar succeint al llarg del mes va afavorir que les gemmes iniciaren l'unflament i s'avançaren al voltant de 15 dies. A la fi de mes, algunes zones primerenques de la província ja mostraven l'inici de la floració que es va veure puntualment afectada pel descens tèrmic dels últims dies. S'estaven portant a terme labors de poda i manteniment.
- **València:** al Racó d'Ademús i a la Plana d'Utiel-Requena els arbres seguien amb les gemmes d'hivern, i es mantenien en repòs. Es van fer tasques com el conreu del sòl i alguna poda. En comarques com l'Horta Nord, el Camp de Túria i els Serrans, els ametlers precoços ja havien florit.

Avellaner

- **Castelló:** el cultiu es trobava al gener en ple desenvolupament de les flors masculines, i es van observar els primers botons de la flor femenina.

Anouer

- **Castelló:** a l'Alt Palància, on es pot observar majoritàriament aquest cultiu a la província de Castelló, es va apreciar l'inici de l'unflament de gemmes, a causa de la bona climatologia.

5.9. GARROFERA

- **Alacant:** va prosseguir el creixement dels fruits, i es van dur a terme labors de poda.
- **Castelló:** el mes de gener les baines de la garrofera, conegudes com a garrofes, estaven en les primeres fases de desenvolupament. Eren de color verd, fàcilment distingibles en l'arbre i estaven iniciant amb total normalitat la formació de la llavor o garrofi, format per la pell, el germen i l'endosperma. Aquest últim el més important, ja que d'ell s'obté el que es coneix com a farina de garrofi, farina de goma de garrofi o E-410, que és un espessidor, estabilitzant, emulsionant i gelificant, molt benvolgut en la indústria alimentària.
- **València:** a l'Horta Nord les garroferes van continuar desenvolupant el fruit. A la Foia de Bunyol les garroferes es trobaven en l'estat fenològic 60-69 (Desenvolupament de la flor). A la Canal de Navarrés, a causa dels bons preus de la garrofa en les últimes campanyes, s'havia millorat la cura del cultiu.

5.10. VINYA

Raïm de taula

- **Alacant:** una vegada conclusa al desembre la recol·lecció del raïm de taula al Vinalopó Mitjà, durant gener es va realitzar la poda de la majoria de les vinyes, i van quedar pendants tan sols algunes parcel·les de la varietat *aledo*. Es van retirar els sarments. A l'Alt Vinalopó també es van iniciar les labors de manteniment i preparació de les parcel·les per a la pròxima campanya

Raïm de vinificació

- Alacant: va continuar la poda en totes les varietats, la retirada de sarments i en alguns casos la trituració d'aquests i la incorporació al terreny. També es va realitzar el conreu del terreny.
- Castelló: la vinya el mes de gener presentava l'estat fenològic de gemmes d'hivern. En principi, s'esperava una campanya dins de la normalitat, ja que no s'havia produït cap incident climàtic advers per al cultiu.
- València: a la Foia de Bunyol, al Camp de Túria i a la Plana d'Utiel-Requena les vinyes van seguir el mes de gener en parada hivernal (estat fenològic 01-A).

Vivers de vinya

- Alacant: va finalitzar la recol·lecció dels últims planters de vinya a l'Alt Vinalopó, al mateix temps que es van condicionar les parcel·les per a la pròxima campanya.

5.11. OLIVAR

- Alacant: a les comarques del Baix Vinalopó i del Vinalopó Mitjà es va donar per acabada la campanya. Van concloure les podes i les labors del terreny per a preparar la nova temporada. D'altra banda, a l'Alt Vinalopó també va finalitzar pràcticament la recol·lecció en totes les zones productores. Malgrat superar-se les estimacions inicials, la producció va ser un poc inferior a la campanya passada (la producció de la qual va estar per davall de la mitjana). Els rendiments mitjans van ser també baixos, encara que va destacar una bona qualitat d'oli, en general. A conseqüència de les altes temperatures durant desembre i part de gener, al Comtat i a l'Alcoià ja es van realitzar aportacions organominerals o adobaments amoniacals en previsió de pluges al febrer. A les comarques costaneres septentrionals de l'Alacantí, de la Marina Baixa i de la Marina Alta es va donar per finalitzada o pràcticament finalitzada la collita i es va continuar amb la poda i altres labors culturals de manteniment i preparació de la nova campanya.
- Castelló: la campanya oleícola va concloure a la fi de gener al Baix Maestrat, i es va donar així per acabada en tota la província de Castelló i es va confirmar que va ser una de les campanyes més curtes dels últims anys, amb poca producció i amb baixa rendibilitat. Pel que fa a la futura campanya oleícola, les temperatures anormalment elevades i la falta de pluges del mes de gener, podien afectar negativament el cultiu. En moltes explotacions es tenia la constància d'un repiló latent, que si es donaren les condicions adequades, temperatures entre els 13 °C i els 15 °C i humitats relatives elevades, podria reactivar aquest fong i defoliar de nou l'arbre com va succeir la campanya passada i provocar la disminució de la collita. La baixada de temperatures que es va produir a la fi de mes va afavorir el cultiu en acumular hores de fred per al desenvolupament vegetatiu correcte d'aquest.
- València: al Camp de Túria i a la Plana d'Utiel-Requena les oliveres van continuar al gener en l'estat fenològic 00-A (Gemma compacta d'hivern).

5.12 SITUACIÓ DE LES PASTURES (NDVI).^v

En el mes d'octubre de 2022 es va iniciar el Pla 2022 de l'assegurança de compensació de pastures d'Agroseguro que es fonamenta en el mesurament de l'índex de vegetació (NDVI) mitjançant la teledetecció. El NDVI mesura la quantitat i el vigor de la vegetació present en la superfície; aquest valor està relacionat amb el nivell de l'activitat fotosintètica. No té en compte altres "indicadors de sequera" (pluviometria, humitat del sòl...), encara que estiga relacionat amb aquests. El nom de les comarques utilitzat per Agroseguro es correspon amb la comarcalització agrària del MAPA. La informació d'aquest índex es pot consultar en l'enllaç següent: [NDVI](#)

El mes de gener de 2023 l'índex de vegetació era superior a la normalitat en tot el territori de la Comunitat

Valenciana:

	ene-23		
PROVINCIA DE ALICANTE			
CENTRAL			
MARQUESADO			
MERIDIONAL			
MONTAÑA			
VINALOPÓ			
PROVINCIA DE CASTELLÓN			
ALTO MAESTRAZGO			
BAJO MAESTRAZGO			
LA PLANA			
LITORAL NORTE			
LLANOS CENTRALES			
PALANCIA			
PEÑAGOLOSA			
PROVINCIA DE VALENCIA			
ALTO TURIA			
CAMPOS DE LIRIA			
ENGUERA Y LA CANAL			
GANDIA			
HOYA DE BUÑOL			
HUERTA DE VALENCIA			
LA COSTERA DE JATIVA			
REQUENA-UTIEL			
RIBERAS DEL JÚCAR			
RINCÓN DE ADEMUZ			
SAGUNTO			
VALLE DE AYORA			
VALLES DE ALBAIDA			

Por encima de la media

Entre la media y el estrato 2

En estrato 2

En estrato 4

- i El % d'humitat d'un sòl en la capa superficial mesura la relació entre l'aigua disponible (AD) i una quantitat d'aigua disponible total de 25 mm ($ADT = \text{volum contingut a la capacitat de camp} - \text{volum contingut en el punt de pansiment}$). La profunditat a la qual equival aquesta ADT depèn del tipus de sòl (oscil·la entre 20 i 25 centímetres per a un sòl franc, per exemple). El % d'humitat del sòl respecte a la reserva màxima ($R_{\text{màx}}$) fa referència, en canvi, a la quantitat d'ADT que un sòl pot retindre en un volum que arriba la a profunditat de les arrels, i dona informació, per tant, de les capes més profundes del perfil.
- ii L'índex de precipitació estandarditzat (SPI) és un índex normalitzat que representa la probabilitat d'ocurrència d'una quantitat de pluja comparada amb la climatologia de precipitació en una certa localització geogràfica i sobre un període llarg de referència. El seu valor numèric representa el nombre de desviacions estàndard de la precipitació caiguda al llarg del període d'acumulació de què es tracte respecte de la mitjana, una vegada que la distribució original de la precipitació ha sigut transformada a una distribució normal. Els valors negatius representen un dèficit de precipitació mentre que els valors positius indiquen un superàvit de pluja. La intensitat d'un esdeveniment de sequera es pot classificar d'acord amb la magnitud del valor negatiu del SPI de manera que com majors siguen els valors absoluts de l'índex negatiu més seriós serà l'esdeveniment. (Font: AEMET)
- iii D'acord amb els plans especials de sequera (PES), s'utilitza un sistema doble d'indicadors, que diferencia les situacions de sequera prolongada (entesa com un fenomen natural), de les d'escassetat (relacionades amb problemes conjunturals en l'atenció de les demandes).
Situació respecte a l'escassetat conjuntural. **Indicadors d'escassetat**
L'escassetat (també coneguda com a sequera hidrològica) està relacionada amb els possibles problemes d'atenció de les demandes. Sol presentar-se diferida en el temps respecte a la sequera meteorològica o, fins i tot, no arribar a produir-se, per la gestió hidrològica que pot dur-se a terme en els sistemes o per no existir demandes importants en un sistema. Per tant, els indicadors d'escassetat (volums d'emmagatzematge, nivells piezomètrics, cabals en estacions d'aforament, etc.) defineixen els problemes que pot haver-hi respecte a proveïments, regadius, etc. Aquests indicadors valoren, de manera objectiva, la situació de les unitats territorials d'escassetat (UTE) definides en els PES, que es tradueix en quatre escenaris possibles (Normalitat, prealerta, alerta i emergència), que representen les expectatives per als mesos successius respecte a l'atenció de les demandes existents. L'objectiu és la implementació progressiva de les mesures definides en els PES per a cada escenari amb la finalitat d'evitar l'avanç cap a fases més severes de l'escassetat, i mitigar-ne en tot cas els impactes negatius.
- iv Situació respecte a la sequera prolongada. **Indicadors de sequera prolongada**
La sequera prolongada, molt relacionada amb l'habitualment coneguda com a sequera meteorològica, es produeix directament per la falta de precipitacions, que ocasiona que els cabals circulants es reduïsquen de manera important i, per tant, puguen no complir-se els cabals ecològics de situació normal, i són aleshores aplicables els cabals ecològics definits normativament per a situació de sequera prolongada.
Els indicadors de sequera prolongada (normalment precipitacions o aportacions en règim quasi natural) valoren, de manera objectiva, si les unitats territorials de sequera (UTS) definides en els PES es troben o no en situació de sequera prolongada als efectes normatius establits.
- v **ASSEGURANÇA DE COMPENSACIÓ PER PÈRDUA DE PASTURES (LÍNIA 410)**: Aquesta assegurança es fonamenta en el mesurament de l'índex de vegetació (NDVI) mitjançant la teledetecció. El NDVI mesura la quantitat i el vigor de la vegetació present en la superfície; aquest valor està relacionat amb el nivell de l'activitat fotosintètica. No mesura altres "indicadors de sequera" (pluviometria, humitat del sòl...) encara que estiga relacionat amb aquests. Com que és una assegurança d'índexs, compensa a partir d'un cert llinar definit en l'assegurança. La base de l'assegurança és la comparació del NDVI de cada desena de l'any en curs, amb la mitjana obtinguda, per a aquesta mateixa desena, de la sèrie històrica, que abasta des de 2000 a 2017. Per davall de la mitjana s'han establert 4 estrats, pels quals l'assegurança compensa de menor a major mesura (1, 2, 3 i 4). (Font: AGROSEGURO).